Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henri Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannebergu*; în Budapesta: *A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daub*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta" ese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 154. Braşovŭ, Lunĭ, Marţĭ 10 (22) Iulie 1890.

Nou abonamentŭ la „GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Iulie 1890 stilŭ vechiu s'a deschisŭ **nou abonamentŭ**, la care învitămŭ pe toţĭ amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl., pe şése lunĭ 1 fl.

Pentru România şi străinătate: pe anŭ 8 francĭ, pe şése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Braşovŭ, 9 Iulie st. v.

Intrebarea, că ce se va alege din pactulŭ ceho-germanŭ preocupă mereu spiritele din partea de dincolo a monarchiei.

Scrisórea lui Rieger, prin care anunţă retragerea sa din viéţa politică, a făcutŭ o adêncă impresiune asupra tuturorŭ partidelorŭ austriace. Interesantă este enunciaţiunea ḑiarelorŭ boeme „Politik" şi „Hlas Naroda". carĭ suntŭ organele partidei Cehilorŭ bĕtrânĭ cu privire la retragerea lui Rieger.

„Politik" atrage atenţiunea cercurilorŭ competente asupra faptului, că numai şi numai autoritatea lui Rieger a ţinutŭ până acuma laolaltă elementele amice pactului şi că nu sĕ mai află nimenĭ, care se pótă înlocui pe acestŭ bărbatŭ. Rieger, ḑice numita fóiă, a susţinutŭ până acuma legătura Cehilorŭ cu aristocraţia boemă şi cu tóte acele elemente, din carĭ se compune maioritatea de faţă a parlamentului austriacŭ. In fine accentuéză, că esistenţa maiorităţii actuale în parlamentŭ nu este numai interesulŭ Cehilorŭ şi dă guvernului sĕ cunóscă, că décă în adevĕrŭ pactulŭ ceho-germanŭ este privitŭ ca o necesitate de statŭ, şi décă mai au valóre cuvintele monarchului dela 1879, că adecă Austria are misiunea de a fi ocrotitóre a drepturilorŭ şi a libertăţii tuturorŭ popórelorŭ sale, atuncĭ cei dela guvernŭ trebue sĕ ţină sémă şi de sîmţulŭ poporului cehŭ şi sĕ nu încarce numai lui în spinare tóte sarcinele acelui pactŭ.

Cu alte cuvinte se cere ca guvernulŭ sĕ satisfacă dorinţelorŭ naţiunei cehe. Astfelŭ ḑice şi „Hlas Naroda", că asaltulŭ datŭ de cătră Cehii tinerĭ, în urma agitaţiei lorŭ puternice, a tacticei Germanilorŭ şi a intervenirei organelorŭ guvernului în desbaterile asupra pactului, a căpĕtatŭ o putere, căreia i se póte pune stavilă numai prin însemnate evenimente, şi că nu se vorŭ schimba lucrurile în Boemia, până când nu se va delătura printr'o faptă neîndoiósă neîncrederea, ce-o arată poporulŭ cehicŭ faţă cu punctaţiunile dela Viena ale pactului.

Faţă cu energia, cu care 'şĭ apĕră Cehii postulatele lorŭ naţionale, este interesantă asemĕnarea, ce-o face organulŭ stângei estreme maghiare, „Egyetértés", între pactulŭ ungurescŭ şi pactulŭ cehicŭ.

Deak, Br. Eötvös şi Andrassy, ḑice „Egyetértés", au făcutŭ la 1865 proiectulŭ de împăcare, prin care s'a stabilitŭ Uniunea reală cu Austria şi cu tóte, că au urmatŭ mai târḑiu bătaia dela Königgrätz şi strîmtórea domnilorŭ dela „Burg"-ulŭ din Viena, pactulŭ s'a încheiatŭ cu doi anĭ mai târḑiu, dér nu mai favorabilŭ, ci mai nefavorabilŭ de cum a fostŭ stabilitŭ în primulŭ planŭ şi acésta s'a putută întêmpla numai pentru-că Maghiarii s'au încreḑutŭ în curatele intenţiunĭ patriotice ale memoraţilorŭ bărbaţĭ de statŭ, carĭ erau aşa de multŭ sĕrbătoriţĭ, şi pentru-că puterea elementelorŭ conducătóre ale societăţii maghiare se slăbise aşa de multŭ, încâtŭ n'a putută sĕ opună o forţă tare dorinţei de împăcare, ce prepondera. Astfelŭ nu şĭ-a putută susţiné independenţa sa faţă cu puterea.

Cehii însĕ nu facŭ aşa. Ei, vĕḑêndŭ, că proiectulŭ de pactŭ conţine concesiunĭ, carĭ nu stau în consonanţă cu principiile naţionale profesate şi cu ideile lorŭ de dreptŭ publicŭ s'au ridicatŭ în contra bărbaţilorŭ lorŭ de statŭ, cu tóte că aceştia se potŭ aḑĭ mai curêndŭ provoca la forţa împrejurărilorŭ, decâtŭ odinióră bărbaţii de statŭ ungurĭ. Orĭ-ce amŭ crede, esclamă „Egyetértés", despre atitudinea Cehilorŭ, deşi nu dămŭ dreptate postulatelorŭ lorŭ şi deşi nu credemŭ, că luptele lorŭ vorŭ avé unŭ sfĕrşitŭ norocitŭ, totuşĭ trebue sĕ recunóscemŭ, că opiniunea publică cehă dă dovédă despre o mare energiă şi consciinţă de sine politică.

Cercurile curţii—adauge „Egyetértés" — carĭ au pusŭ aşa mare greutate pe încheierea pactului boemŭ vorŭ începe sĕ preţuéscă mai bine câtŭ de mlădióső a fostŭ opiniunea publică maghiară.

„La tóte aceste", ḑice „Egyetértés", „ne gândim partea nóstră."

Aşa ḑicemŭ şi noi.

DIN AFARĂ.

Abḑicerea prinţului Bulgariei.

Unŭ raportŭ adresatŭ din Berlinŭ către „Pol. Corr.", observă faţă cu sgomotele desminţite despre intenţiunile prinţului Ferdinand de a abdica, că între rudeniile francese ale lui s'a esprimatŭ dorinţa, ca prinţulŭ sĕ se retragă şi prin acésta sĕ se înlăture din cale o pétră de care se'mpedecă Rusia. Orĭ-ce Francesŭ e convinsŭ, că Franţa póte fi pusă prin Rusia în posiţiune d'a 'şĭ recuceri Alsaţia-Lotaringia. De aci vinŭ ovaţiunile, ce Francesii le facŭ Rusiei la diferite ocasiunĭ, de aceea prinţii de Orleans îşĭ dau silinţa sĕ facă pe prinţulŭ Ferdinand a se retrage, pentru ca sĕ dea dovedă, că şi familia Orleans e gata la orĭ-ce jertfă pentru a se face plăcută Rusiei. Prinţii de Orleans însĕ, ḑice raportulŭ, au trecutŭ cu vederea, că prinţulŭ Ferdinand are interese proprii, ce nu stau în legătură cu interesele francese şi specifice orleanistice, şi că pentru elŭ nu e nicĭ o causă ca, de dragulŭ verilorŭ şi unchilorŭ sĕi, carĭ în genere pré puţinŭ s'au interesatŭ de elŭ, sĕ renunţe la o posiţiune, în care elŭ a făcutŭ poporului bulgarŭ şi şie-şĭ servicii esenţiale.

Germania, Rusia şi Austro-Ungaria.

Cuprinsulŭ sensaţionalului articulŭ alŭ lui „Hamburger Nachrichten", care se ḑice, că este inspiratŭ de Bismarck şi despre care ni-s'a telegrafatŭ în Sâmbăta trecută, este următorulŭ:

Vorbindŭ despre situaţiunea politică esternă, numita fóiă ḑice, că este lucru nesocotitŭ a agita în contra Rusiei. Retragerea prinţului de Coburg n'ar însemna amenințarea, ci întărirea păcei europene. Décă dorinţa triplei alianţe este, ca sĕ reţină pe Rusia de a ataca Austro-Ungaria, atuncĭ Germania este datóre, ca sĕ se întrepună pentru susţinerea păcei între Austro-Ungaria şi Rusia. Pentru a puté face acésta, Germania trebue sĕ stea cu Rusia în relaţiunĭ bune şi amicabile. Cine vré sĕ turbure bunele raporturĭ dintre Rusia şi Germania, acela vatĕmă tocmai acele interese ale triplei alianţe, pe carĭ mai cu sémă Germania are chiămarea de a-le apĕra.

Décă s'ar împlini dorinţa acelei presse

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(3)

Gianettino l'Ingrese.*)

Novelă veneţiană, de **F. de Gaudy.**

Servitorulŭ 'i întinse cu precauţiune punga, o smânci însĕ repede strigândŭ: „Stai! Orĭ cine ar puté veni. O miiă de napoleonĭ nu se câştigă aşa de lesne. Prin ce te poţĭ legitima, că eştĭ trimisulŭ lui Peppo. Dracu vĕ credo pe voi, miserabililorŭ!"

Bandituŭ, căruia 'i zăcea la inimă primirea banilorŭ, îşĭ înghiţi nĕcazulŭ şi arătă servitorului unŭ obiectŭ, care nu se putea distinge bine din causa întunerecului.

„Cunoscĭ acestŭ obiectŭ, negrule?" 'i ḑise elŭ.

„Nu", fŭ rĕspunsulŭ. „Acolo arde o lampă. Haide acolo."

Câţĭ-va paşĭ mai încolo ardea unŭ felinarŭ înaintea icónei sfintei *Anunziata*. Bandituŭ îşĭ luă pălăria înaintea icónei protectóre a Florenţei, îşĭ făcŭ cruce şi murmură printre dinţĭ o rugăciune, apoi smânci unŭ lanţŭ de aurŭ cu o cheiă de orologiu din buzunarulŭ vestei şi o dĕdŭ marunului. Ali recunoscŭ, că e alŭ baronului, înmânuă banditului banii după o scurtă reflexiune, apoi se depărtă cu o sdravĕnă înjurătură englezéscă.

Din douĕ săriturĭ bandituŭ fŭ lângă elŭ şi-i strigă: „Dă-mĭ lanţulŭ, câne spurcatŭ. E alŭ meu, dă-mi-lŭ mai curêndŭ!"

„Ho! Cum m'ar crede Mylady, că ţĭ-am predatŭ banii şi că nu i-am opritŭ pentru mine, décă nu i-aşĭ aduce vre-unŭ semnŭ?"

„Ei! plécă acasă, décă nu, îţĭ trântesc unŭ glonţŭ în capŭ. Ce credĭ, nătărăule, că am venitŭ nearmatŭ?"

Apoi scóse din haina sa unŭ pistolŭ mare, trase cocoşulŭ şi puse ţéva cu unŭ zimbetŭ satanicŭ sub nasulŭ banditului. Acesta stĕtŭ unŭ momentŭ nedecisŭ, sĕ i lase lanţulŭ séu sĕ se lupte cu Ali. Preferindŭ pe cea dintâiu, plecă în grabă şi dispărŭ în întunerecŭlŭ nopţii.

*

Sórele se pleca cu încetulŭ cătră apusulŭ sĕu şi auria culmile munţilorŭ şi vêrfurile arborilorŭ. Era în séra aceea, în care bandituŭ primi banii de rĕscumpĕrare dela Ali, pentru baronulŭ şi fiulŭ sĕu. Indată ce sosi nóptea, trecŭ terminulŭ şi nefericiţii prisonierĭ erau daţĭ morţii.

Intr'o vale adumbrită de castanĭ stufoşĭ, prin care trecea unŭ micŭ părâu, se aşeḑase tabĕra lui Peppo Ceccarelli. O casă sinistră, care deja de multŭ nu mai era locuită şi alŭ cărei coperişŭ era aprópe ruinatŭ de influinţa timpului, oferia o ascundĕtóre favorabilă banditilorŭ şi împiedeca sĕ se vadă atâtŭ ḑiua, câtŭ şi nóptea, foculŭ, care-i putea sĕ-i tradeze. In acéstă colibă şedea o femeiă tênĕră, frumósă, cu unŭ copilŭ de ţîţă în braţe. Mărgelele, crucile dela gâtŭ şi medaliile, carĭ se aflau împrejurulŭ grumazilorŭ ei, cerceii de aurŭ şi vĕlulŭ celŭ finŭ arătau pe soţia căpitanului. Pe lângă îngrijirea ficei sale, i-se încredinţase şi pregătirea cinei, care fierbea la focŭ într'unŭ mare caẑanŭ. Soţulŭ ei sta rĕḑimatŭ de uşă cu privirea încruntată, fumândŭ dintr'o pipă scurtă. Singuraticii banditi zăceau împrăştiaţĭ pe iarbă pe lângă o sticlă mare de Chianti şi se jucau cu nisce cărţĭ murdare, înjurândŭ şi certându-se.

Doi bandiţĭ cu carabinele între picióre şedeau pe unŭ trunchiu de copacŭ şi păziau pe sĕrmanulŭ baronŭ, care cu o mină posomorîtă privia în depărtare, netedindŭ din când în când buclele aurii ale copilului sĕu, care durmia.

„Peppo!" strigă femeia, „mâncarea este gata, vino înăuntru, chiamă şi pe ceilalţĭ şi nu uita pe baronulŭ şi pe miculŭ sĕu ângeraşŭ. Fiĭ unŭ *galant'uomo*. Prisonerii nu trebue sĕ lânceḑéscă.

Căpitanulŭ se sculă repede, aruncă încă o privire în depărtare, scutură capulŭ cu nĕcazŭ şi înaintă spre Englezŭ.

„Signore, décă poftescĭ, vino la cină!"

Baronulŭ clătină din capŭ într'unŭ modŭ negativŭ.

— „Signore, aicĭ e o butelia de *Aleatico*. Bea din ea!" — Baronulŭ ér refusă.

— „Cum poftescĭ, Mylord", murmură bandituŭ, „orĭ sătulŭ, orĭ trézŭ — totŭ trebue sĕ morĭ!"

Apoi intră în colibă, luă cu o lingură de supă o bucată sdravĕnă de carne de mielŭ şi începŭ a mânca cu poftă şi a bea din sticla cu rachiu.

„Santo nu mai vine", murmură elŭ. „Mai e unŭ sfertŭ de oră şi timpulŭ fixatŭ a trecutŭ. Canalii suntŭ Englezii aceştia, sĕ jertféscă unŭ bărbatŭ şi unŭ copilŭ pentru miserabila sumă de 1000 de napoleonĭ."

„Mai aştéptă o ḑi", ḑise Mauricia. „Cine scie." —

*) Urmare din Nr. 151.

germane, care fără nicĭ o judecată este inimică a Rusiei, şi astfeliu décă Germania s'ar espune pentru apĕrarea intereselorŭ, ce le are Austro-Ungaria în Peninsula-balcanică, faţă cu Rusia, Germania numai decâtŭ ar perde rolulŭ de conducĕtorŭ alŭ triplei alianţe şi ea însa-şĭ ar fi condusă de alţii, şi încă de Austria.

Din momentulŭ, în care Germania ar voi s'o rupă cu Rusia de dragulŭ Austro-Ungariei, din acelŭ momentŭ Germania ar deveni dependentă de Austro-Ungaria. De-o asemenea sôrte orĭ-ce patriotŭ adevĕratŭ voesce sĕ fiă scutită Germania.

Décă chiar şi numai odată s'ar încumĕta Germania, ca sĕ se pună în serviciulŭ Austro-Ungariei în contra Rusiei, diplomaţia austriacă de sigurŭ ar avé de gândŭ, ca noi totdéuna sĕ lucrămŭ după placulŭ ei. Ar trebui s'o rupemŭ cu Rusia şi sĕ fimŭ avisaţĭ numai la Austria, pe când acum, abstrăgêndŭ dela obligamentele din tractatŭ, avemŭ deplină libertate de acţiune şi, după puterea nôstră armată, suntemŭ conducĕtorii triplei alianţe.

Décă ne-amŭ strica cu Rusia şi amŭ fi avisaţĭ numai la Austro-Ungaria, amŭ ajunge într'o situaţiune fôrte neplăcută pentru noi, ba pe la spatele nôstre Rusia ar puté sĕ păşéscă şi la o alianţă cu Austro-Ungaria. Atitudinea, ce ar observa-o în urma acésta Italia, ar depinde mai multŭ dela Anglia, orĭ dela Francia, decâtŭ dela noi.

Sôrtea lui Coburg şi a Bulgariei — dice în fine articululŭ — pentru noi nu plătesce nicĭ câtŭ o umplătură de puşcă germană; acestea singurŭ numai faţă cu Austro-Ungaria snutŭ de însemnătate, şi Germania şĭ-ar păgubi propriele ei interese, décă ar voi sĕ apere politica Austro-Ungariei faţă cu Rusia.

La acestea observă „Berliner Tageblatt:“ „Aşa-déră ce folosŭ ar avé pentru Austro-Ungaria tripla alianţă, décă în casŭ de lipsă nu şĭ-ar întôrce ascuţişulŭ şi în contra Rusiei?... In Viena se vorŭ linişti cu împrejurarea, că „Hamb. Nachrichten“ nu este organulŭ actualului cancelarŭ.“

SCIRILE ḌILEI.

Bugetulŭ pe 1891. Toţĭ miniştrii ung. şĭ-au depusŭ proiectele de bugetŭ pentru exerciţiulŭ anului viitorŭ. După cum se spune, nu va fi mare deosebire între bugetulŭ din anulŭ acesta şi între celŭ din anulŭ viitorŭ. La bugetulŭ ministeriului de justiţiă s'a adăugatŭ şi suma votată cu ocasiunea legei asupra descentralisărei tablelorŭ r. Bilanţulŭ bugetului cu tótă urcarea veniturilorŭ nu se va îmbunĕtăţi. Acéstă stare se esplică prin urcarea bugetelorŭ singuraticelorŭ ministere şi prin urcarea extraordinară a cheltuelelorŭ comune.

***

Şcólă nouă românéscă în Aradŭ. Comuna bisericéscă română gr. or. din Aradŭ zidesce o nouă şcólă în suburbiulŭ Pêrneava. Dumineca în septĕmâna trecută s'a pusŭ pétra fundamentală la noul edificiu cu solemnitatea religiósă îndatenată şi în fiinţa de faţă a unui însemnatŭ numĕrŭ de credincioşĭ. Protopopulŭ Aradului Moise Bocşianŭ ţinù unŭ discursŭ, în care vorbì despre însĕmnătatea şcólei în viéţa şi desvoltarea popórelorŭ şi invocà ajutorulŭ Cerului asupra noului lăcaşŭ alŭ culturei bisericescĭ şi naţionale.

***

P. S. S. Păr. Episcopŭ alŭ Aradului, *Ioanŭ Meţianŭ*, a plecatŭ la scaldele din Gastein pe trei sĕptĕmânĭ, spune „Bis. şi Şcóla.“

***

Focŭ. In ḍilele din urmá s'au ivitŭ în Cluşiu mai multe incendiurĭ. In 18 Iulie au arsŭ în strada Someşului mare 6 case; în nóptea de 18 spre 19 Iulie s'au ivitŭ în strada Mănăsturului (Külmonostor-utcza) aprópe de-odată 4 focurĭ, despre carĭ s'a doveditŭ, că au fostŭ puse de anumiţĭ făcĕtorĭ de rele, pe carĭ poliţia 'i urmăresce; în fine totŭ în Cluşiu, în strada nouă, au arsŭ la 19 Iulie 4 case şi mai multe clădirĭ laterale. Causa din care a provenitŭ acestŭ focŭ încă nu e cunoscută. — Altŭ focŭ mare s'a ivitŭ sĕptĕmâna trecută în oraşulŭ Rozsnyo din Ungaria, mistuindŭ 60—70 de case împreună cu tóte clădirile lorŭ laterale. Pe lângă acestea au arsŭ: biserica şi turnulŭ Franciscanilorŭ, sinagoga Jidovilorŭ, baraţia, institulŭ de creditŭ şi economii, douĕ farmacii şi altele.

***

Progresele culturei gândacilorŭ de mătase. Ministrulŭ ung. de agricultură a datŭ unŭ circulariu autorităţilorŭ administrative, ca sĕ însciinţeze pe poporenii doritorĭ de a cultiva gândacii de mătase, ca de aicĭ înainte sĕ nu mai predé gogóşele la Timişóra, ci la oficiu de rĕscumpĕrare din Vêrşeţŭ. Depositulŭ de gogóşe din Timişóra, care s'a întemeiatŭ în primăvéra acésta, este plinŭ de gogóşe, ér directorulŭ ei Horvath trebue sĕ raporteze ministeriului. La oficiulŭ din Timişóra pănă acum s'au rĕscumpĕratŭ 102,312 kilograme de gogóşe pe preţulŭ de 102,300 fl. Aşadéră cultura gândacilorŭ de mătase a prinsŭ rădĕcinĭ în sudulŭ Ungariei. Astădĭ se ocupă în cerculŭ Timişórei 10,000 de inşĭ cu cultura lorŭ, mai multŭ cu 4000 ca în anulŭ trecutŭ. In depositulŭ de gogóşe din Timişóra suntŭ aplicaţĭ 100 de lucrătorĭ. Ca conducĕtorĭ ai lucrătorilorŭ figuréză 6 lucrătóre italiene bine deprinse.

***

Inspecţiune. In 5 Augustŭ n. c. se va inspecta sub direcţiunea inginerului Alecsandru Hartig distanţa de 155—157 kilometri a şoselei statului Turda—Sibiiu—Braşovŭ pentru modificarea ei. Cei interesaţĭ potŭ vedé planurile în decursŭ de 15 ḍile înainte de data inspecţiunei în cancelaria oficiului ung. de construcţiunĭ a statului.

***

Orbită de Ţiganĭ. O scenă sfăşietóre s'a întêmplatŭ deunăḍile la têrgulŭ dela Török-Becse. Pe la améḍĭ şedeau nisce ţĕranĭ şi ţĕrance la o şatră, când se apropià o cétă de ţiganĭ, cu o fetiţă de 5 anĭ órbă. O ţĕrancă îşĭ esprimà compătimirea faţă cu neuorocita fiinţă, parcă o trăgea ceva către ea. Când audì mica órbă vocea ţĕrancei, isbucnì într'unŭ plânsŭ înfricoşatŭ şi se repeḍì spre ţĕrancă ḍicêndŭ: mamă, mamă! Femeea se retrase înapoi spăriată, — de unŭ anŭ îi perise o fetiţă, fără a-i da de urmă, şi o plângea ca pe o mórtă. Acéstă mică cerşitóre, nesĕmĕnândŭ cu fetiţa ei, în agitaţiunea sa îi desfăcù haina dela peptŭ şi recunoscù semnulŭ, ce-lŭ avea copila ei pe peptŭ. Lucrulŭ se lămurì. O bandă de ţiganĭ nomadĭ o răpiseră, îi scóseră ochii şi o slutiseră încâtŭ nu o mai puteau recunósce de pe faţă. Ţiganii se strecurară pe furişŭ încă la începutulŭ scenei, au fostŭ însĕ încunjuraţĭ de poporŭ, care i-ar fi sfăşiatŭ, décă nu intervenia gendarmeria.

***

Oaspeţĭ în Tuşnadŭ. Pănă la 13 Iulie n. lista óspeţilorŭ la băile din Tuşnadŭ arată numĕrulŭ de 444 persóne.

***

Asemĕnatŭ cu pungaşŭ. Cetăţénulŭ din Viena Simeonŭ Rössler, din fatalitate semĕnândŭ cu unŭ pungaşŭ, fù arestatŭ de poliţia din Cluşŭ la gară şi ţinutŭ vre-o câteva ḍile în arestŭ. Advocatulŭ Dr. Teodor Neuscholz cerù ministrului de interne Iuliu Szapary sĕ ordone cercetare disciplinară contra căpitanului oraşului Cluşŭ, Paul Deák, şi în contra căpitanului supremŭ alŭ Buda-Pestei.

***

Petrecere de veră va da tinerimea academică română din Sĕlagiu cu ocasiunea adunărei gen. a „Reuniunei femeilorŭ române Sĕlăgiene“ şi a „Despărţ. XI alŭ Associaţiunei transilvane“ la 4 Augustŭ n. c. în Supurulŭ de susŭ. Petrecerea va fi premérsă de o p i e s ă t e a t r a l ă. Preşedinte: Demetriu Suciu; Cassarŭ: Vasiliu Patcaşiŭ; Secretarŭ: Dr. Georgiu Papŭ. Membri în comitetŭ: Antoniu Balibanŭ, Alesandru Bohăţelŭ, Mihaiu Bohăţelŭ, Ambrosie Boithor, Laurenţie Branŭ, Demetriu Cionca, Alesandru Getie, Ioanŭ Getie, Vasilie Gyurko, Ioanŭ Lengyel, Drd. Cassiu Maniu, Iuliu Maniu, Augustinŭ Moldovanŭ, Iuliu Moldovanŭ, Iuliu Papŭ, Mihaiu Papŭ jur., Mihaiu Papŭ teol., Sigismundŭ Papŭ, Vasiliu Papŭ, Ignaţie Szabo, Simeonŭ Szabo, Stefanŭ Szabo, Vasiliu Vaida. Intrarea: de familiă 2 fl. 50 cr., de persónă 1 fl. Inceputulŭ la $8^1/_2$ óre séra.—Trenulŭ sosesce la Supurŭ de către Sătmarŭ-Carei la 10 óre 35 m. a. m., ér dela Zelau-Şimleu la 3 óre 15 m. p. m., la gară aşteptă trăsurĭ gratuite.

Cestiunea gimnasiului din Beiuşŭ

în consistoriulŭ plenarŭ oradanŭ.

Conformŭ promisiunei nóstre de-a publica tóte informaţiunile, ce le vomŭ primi dela Oradea, şi spre a dovedi, că suntemŭ nepreocupaţĭ şi imparţialĭ dămŭ locŭ corespondenţei de mai josŭ, asupra cuprinsului căreia vomŭ trebui sĕ revenimŭ mai pe largŭ:

Ḍiua de 9 Iuliu n. 1890 va rĕmâné ḍi memorabilă pentru clerulŭ diecesei oradane; a fostŭ ḍiua luminei, în care din isvorulŭ nesecatŭ alŭ iubirii părintescĭ toţĭ ne-amŭ luminatŭ, amŭ cunoscutŭ, că avemŭ părinte adevĕratŭ.

Cu ocasiunea concursului anualŭ, Ilustritatea Sa a binevoitŭ a conchiăma *consistoriu plenarŭ*, la care au participatŭ nu numai toţĭ asessorii consistorialĭ, ci toţĭ protopopii şi administratorii oficielorŭ protopopescĭ. Incă şi tuturorŭ preoţilorŭ, carĭ au fostŭ de faţă în Oradea, li-s'a datŭ concesiunea înaltă de a fi de faţă la acea şedinţă.

Interesarea a fostŭ mare. Deşi nu a fostŭ esprimatŭ în înalta învitare obiectulŭ şedinţei plenare, s'a prevĕḍutŭ, că se va lua la desbatere şi cestiunea gimnasiului din Beiuşŭ. Asessorii în numĕrŭ mare, protopopii asemenea, absentândŭ numai 2—3, şi dintre preoţĭ mulţĭ, carĭ parte pentru concursŭ, parte numai din viulŭ interesŭ, cu care au petrecutŭ causa acésta, de când s'a datŭ publicităţii, s'au înfăţişatŭ la Oradea, în numĕrŭ de 70—80 preoţĭ din întréga diecesă.

Superflu a mai aminti, cu câtă vehemenţă s'a pertractatŭ causa acésta în publicitate, învinuindu-se guvernulŭ diecesanŭ, dér mai vêrtosŭ capulŭ aceluia, cu cea mai mare nepăsare faţă de causa gimnasiului lăudatŭ. S'au ţinutŭ conferinţe protopopescĭ şi cu protocólele conferenţelorŭ s'a cerutŭ, de multe-orĭ şi în terminĭ aspri, Sinodŭ diecesanŭ, ca sĕ pótă concurge şi clerulŭ la desbaterea acestei cestiunĭ de mare importanţă.

Ilustritatea Sa Episcopulŭ diecesanŭ, ca sĕ se pună odată capĕtŭ disputelorŭ şi sĕ se demênteze opiniunea sinistră publică formată despre guvernulŭ diecesanŭ... în consistoriulŭ plenarŭ din 9 Iulie a. c. şĭ-a cetitŭ Espose-ulŭ faţă cu starea din trecutŭ şi cea presentă a gimnasiului din Beiuşŭ şi putemŭ ḍice, că ne-a pĕtrunsŭ pănă în adênculŭ inimei pe toţĭ câţĭ amŭ fostŭ de faţă.....

După-ce cu amărăciune sufletéscă accentuà, că s'au pututŭ afla în clerulŭ diecesei unii, carĭ în publicŭ l'au arătatŭ ca pe unŭ Archiereu, care a *surpatŭ autoritatea scaunului episcopescŭ*, care se lasă a fi condusŭ de alţii, şi alte multe învinuirĭ necualificabile de asemenea natură: arată *istoriculŭ* gimnasiului din Beiuşŭ, din care am cunoscutŭ, că nisuinţele de a ne lipsi de acestŭ institutŭ culturalŭ, nu numai după afacerea stégului, ci cu mulţĭ anĭ mai înainte s'au manifestatŭ prin unele tendinţe, în partea cea mai mare străine legilorŭ în vigóre. Ni-a amintitŭ între altele de ordinaţiunea guvernului dela 1882, ca toţĭ profesorii sĕ fiă aprobaţĭ (licenţiaţĭ,) căcĭ la din contră gimnasiulŭ va fi închisŭ; alta, că edificiulŭ gimnasialŭ nu corĕspunde recerinţelorŭ, că n'are museu, rechisitele necesare, că salariele profesorilorŭ nu corĕspundŭ statului lorŭ şi altele multe.

Am statŭ uimiţĭ cunoscêndŭ, cum a fostŭ maltratatŭ bunulŭ nostru archipăstorŭ în continuu din partea guvernului şi ne-amŭ plecatŭ înaintea mărimei sufletescĭ a bărbatului luminatŭ, care cu cele mai marĭ sacrificii şi abnegaţiune din propriulŭ sĕu a satisfăcutŭ tuturorŭ pretensiunilorŭ fundate orĭ nefundate.

Afacerea stégului decĭ a fostŭ numai o armă nouă în mânile celorŭ puternicĭ, de care s'au folositŭ pentru nimicirea institutului nostru. De aicĭ se începŭ órele triste ale capului diecesei, măhnirea sufletéscă, când'i era frică, că acelŭ institutŭ, pentru care şi-a jertfitŭ viéţa, tóte ale sale, e aprópe sĕ se nimicéscă...

Cu ochii plinĭ de lacrimĭ, — spuse Ilustritatea Sa, — a alergatŭ la capii guvernului, pentru de a cere asigurarea esistenţii gimnasiului, dér fără succesŭ, căcĭ era pronunţată sentinţa de perire. In acestŭ timpŭ criticŭ, Ilustritatea Sa a consultatŭ pe Capulŭ provinciei nóstre

---

„Se aşteptŭ, sĕ mĕ lasŭ sĕ mĕ spênḍure?“ strigà banditulŭ. Deja de douĕ ḍile stămŭ în gaura acésta. *Sanguinaccio di dio*—fără sĕ câştigămŭ măcarŭ o centimă. — Matteo mortŭ. — Décă aşĭ erta ereticului acésta — nu voiu mai puté primì cuminecătura“.

Mauricia părăsì într'aceea casa şi cu amiciţiă se apropià de Englesŭ.

Ea repeţì întrebarea şi căpĕtândŭ unŭ rĕspunsŭ negativŭ, 'şĭ cerù voiă sĕ ia pe miculŭ Iohnnie şi sĕ'i dea de mâncare.

Baronulŭ se uità posomorîtŭ la miculŭ sĕu copilŭ şi ḍise: „Aşa dórme de bine“.

„Lasă pe mine, Domnule“, rĕspunse buna femeiă. „Eu sunt mamă şi'lŭ iubescŭ pe mititelulŭ d-tale ca şi pe Peppina mea“.—

Apoi ridicà pe somnurosulŭ copilŭ din braţele tatălui sĕu, îlŭ sărutà cu dragoste şi'lŭ duse în colibă.

Sfertulŭ de óră trecuse.

Ceccarelli eşì din colibă cu orologiulŭ în mână şi cu carabina pe umĕrŭ.

„A trecutŭ timpulŭ, Signore“, strigà elŭ lui Sir Robert cu voce profundă. „Pregătesce-te!“

Englesulŭ 'şĭ muşcà buzele, dér nu ḍise nimicŭ.

„Eştĭ gata?“ 'lŭ întrebà crudulŭ căpitanŭ.

Atuncĭ Englesulŭ oftà din adênculŭ inimei sale murmurândŭ:

„Iohnnie alŭ meu, uniculŭ meu copilŭ!“

„Acésta ai sĕ o mulţămescĭ soţiei tale, care a avutŭ timpŭ destulŭ sĕ dea banii. Eu trebue sĕ'mĭ ţinŭ cuvêntulŭ, décă nu, sunt silitŭ sĕ mĕ lasŭ de meseria acésta şi sĕ'mĭ cautŭ alta. Peppo Ceccarelli nu şĭ-a călcatŭ nicĭ-odată cuvêntulŭ. Inainte!“

Nefericitulŭ tată 'şĭ frângea mânile.

„Cruţă-mĭ copilulŭ“, ḍise elŭ, „dă-i unŭ terminŭ de 24 óre. Mórtea mea ţĭ-o iertŭ — însĕ copilulŭ meu, iubitulŭ meu copilŭ.“ —

„N'ai grije de copilulŭ Dumitale“, rĕspunse banditulŭ smâncindŭ pe Englesŭ. „In curêndŭ vĕ veţĭ întêlni în cerŭ, sĕu — murmurândŭ mai încetŭ — în iadŭ. Plécă. Pune-te lângă marginea acésta. N'aşĭ voi sĕ te chinuescŭ multŭ. Fii omŭ!“

(Va urma.)

metropolitane, apoi pe ceilalțĭ Episcopĭ, și pe cei greco-orientalĭ, și toțĭ i-au sfătuitŭ mai bine a susține gimnasiulŭ și cu concesiunĭ, decâtŭ a lăsa sĕ fiă închisŭ... totŭ resultatulŭ acestorŭ consfătuirĭ înalte a fostŭ și părerea, că deocamdată înzadarŭ vorŭ recurge la Maiestate, căruias untŭ cunoscute afacerile aceste triste, ba 'i suntŭ cunoscute chiar și Pontificelui romanŭ. Toate aceste procederĭ s'au făcutŭ cunoscute și consistoriului din Oradea și numai după atâtea consultărĭ, după timpŭ îndelungatŭ, după-ce a fostŭ provocatŭ categoricŭ sĕ enuncie cu ce semne doresce a dovedi, că în gimnasiulŭ din Beiușŭ nu domnesce spiritŭ antipatrioticŭ, s'a hotărîtŭ a face concesiunea, ca în clasele superióre sĕ se propună studiile în limba maghiară, adăugêndu-se clausula: *când vorŭ pretinde interescle didactice sĕ se propună în limba română.*

In acelașŭ timpŭ, numai ca sĕ se nimicéscă institutulŭ, ministrulŭ a pretinsŭ amovarea (delăturarea) tuturorŭ profesorilorŭ dela gimnasiu, și a cerutŭ tot-odată dreptŭ la denumirea directorului gimnasialŭ, și altele, cărora însĕ nu s'a satisfăcutŭ.

Acum întrebă bunulŭ Archipăstorŭ: pășéscă înainte orĭ și care, care în asemenĭ împrejurărĭ cunósce unŭ espedientŭ mai bunŭ și-i va urmări sfatulŭ, îi va fi mulțămitorŭ, — décă nu *„pentru-ce mĕ bațĭ?"*

Au atinsŭ rĕu pe Ilustritatea Sa și denunciațiunile ḑiaristice române, unde s'au trasŭ la îndoiélă și sĕmțurile, ce le păstrézǎ față de binele bisericei și alŭ națiunei sale. De pe buzele unsului Domnului au rĕsunatŭ ca cuvinte sânte, că precum în activitatea sa de 40 de anĭ n'a perdutŭ dinaintea ochilorŭ binele poporului sĕu, așa și de aci înainte la acela va ținti în lucrările sale, pentru aceea va trăi...

Incheiă esposeulŭ cu enunciațiunea, că-șĭ cunósce datorința; de ar sci, că în scaunulŭ, ce-lŭ are dela Dumneḑeu, n'ar puté fi spre binele poporului sĕu, nu l'ar ocupa nicĭ unŭ minutŭ mai departe.

Frapațĭ de așa enunciațiunĭ mărețe, unanimŭ au votatŭ toțĭ *încredere* deplină Ilustrității Sale, pentru a căruia sănĕtate, viéță îndelungată, de adĭ înainte, când șĭ-a descoperitŭ adênculŭ inimei sale nobile fiilorŭ sĕi, cu dorŭ mai fierbinte se vorŭ trimite rugăciunile la tronulŭ dumneḑeescŭ.

Nu potŭ retăcé unele desfășurărĭ, ce le-a făcutŭ Ilustritatea Sa față cu trecutulŭ gimnasiului din Beiușŭ., S'a sciutŭ pré bine carĭ au fostŭ aceia, carĭ s'au întorsŭ cu învinuirile lorŭ contra bunului Archiereu. Și Ilustritatea Sa în căile nenumĕrate, ce le-a făcutŭ pentru susținerea gimnasiului din Beiușŭ, a aflatŭ, că tocmai aceia, carĭ l'au atacatŭ, carĭ l'au arătatŭ înaintea lumei, ca pe unulŭ, care periclitéză caracterulŭ naționalŭ românescŭ alŭ gimnasiului și carĭ voiescŭ a figura înaintea Românilorŭ ca ómenĭ cu caracterŭ naționalŭ nepătatŭ, în timpurile mai bĕtrâne, — neprovocațĭ de nimenĭ și între împrejurările cele mai favorabile — au făcutŭ oferte rușinóse, ca gimnasiulŭ sĕ trécă în posesiunea statului și au oferitŭ ca limbă de propunere limba maghiară. Tóte aceste acte îi s'au pusŭ înainte din partea guvernului ungurescŭ, când a stăruitŭ pentru susținerea limbei române în gimnasiu, obiectându-i-se de ce stăruesce așa tare pentru limba de propunere română, când în trecutŭ ceia și ceia șĭ-au făcutŭ ofertulŭ pentru limba maghiară?...

Acum resumândŭ tóte cele petrecute, sĕ nu putemŭ pune întrebarea, unde au țîntitŭ aceia, carĭ fără temeiu au alarmatŭ întréga diecesă și au cășunatŭ atâtea óre triste bunului nostru Părinte?

De-ar fi fostŭ aceia afară de gremiu, și ca atarĭ n'ar fi avut cunoscință clară despre sacrificiile marĭ, ce s'au adusŭ pentru susținerea gimnasiului, s'ar puté escusa cu zelulŭ, cu sĕmțulŭ de iubire către națiunea lorŭ; dér când vedemŭ, că din considerațiunĭ necualificabile chiar aceia alarmară diecesa întrégă, înaintea cărora s'au petrecutŭ tóte aceste, ba carĭ înșișĭ odinióră, neastrînșĭ de împrejurările fatale, de bună voiă au făcutŭ oferte rușinóse, au comisŭ pĕcatulŭ neescusabilŭ înaintea națiunei întregĭ: atuncĭ cu compătimire sĕ privimŭ la dênșii, ca la unii, carĭ au încetatŭ de multŭ a servi binelui comunŭ, prin urmare nicĭ cuvintele lorŭ nu potŭ fi respectate înaintea publicului românŭ.

Provedința a pregătitŭ acéstă învingere bunului Părinte; n'a pututŭ ierta ca așa inimă nobilă, atâtea sacrificii aduse pe altarulŭ bisericei și națiunei, sĕ rĕmână și mai departe necunoscute, ba mai multŭ sĕ fiă învinuitŭ din partea acelora, de unde s'a așteptatŭ cea mai căldurósă recunoscință, din partea națiunei întregĭ.

L. M.

O curiositate.

In ḑiarulŭ ungurescŭ „Délmagyarországi Lapok" din Timișóra s'a publicatŭ la 8 Iulie unŭ articulŭ, care se ocupă de „cestiunea română-maghiară."

Étă cum crede d-lŭ Salymosi Elek, autorulŭ articulului, că se póte începe resolvarea cestiunei române:

Cei „moderațĭ" sĕ facă o societate botezată, nu scimŭ unguresce orĭ românesce, *„cerculŭ de înfrățire română-maghiară"*; membrii societății sĕ convină mai desŭ, sĕ-șĭ spună nĕcazurile, durerile și dorințele, sĕ caute sĕ câștige pe căi „cinstite" acele „favorurĭ" și drepturĭ, pe carĭ orĭ-ce statŭ onorabilŭ trebue sĕ le aprețieze. Impăcarea și îmbrățișarea sĕ se facă la Aiudŭ, unde s'a începutŭ cérta; dreptŭ probă despre „activitatea" societății sĕ se dea acum o petrecere, în care sĕ se jóce ciardașulŭ alăturea cu Călușarulŭ și Bătuta; mai târḑiu, sĕ se dea unŭ concertŭ mare românŭ-maghiarŭ sub cerulŭ liberŭ, la care sĕ fiă chematŭ poporulŭ, sĕ se golécă paharele în sănĕtatea unora și altora, fiă-care în limba lui, ér după petrecere sĕ pornéscă cu toții la Pesta, unde sĕ spună care suntŭ durerile, plângerile și dorințele „frațilorŭ" românĭ. In Pesta au sĕ fiă primițĭ cu pompă.

Acum, după ce ațĭ auḑitŭ ce ḑice d-lŭ Salymosi, închipuiți-vĕ acestŭ tablou: Ungurii și Românii „moderațĭ" jucândŭ ciardașulŭ, Călușarulŭ și Bătuta unii cu alții, cântândŭ împreună ungaresce și românesce, golindŭ pahare de vinŭ și'n urmă pornindŭ toțĭ cu geamantanele în spinare la Pesta, unde sĕ se plângă și sĕ céră favorurĭ! Se mai póte îndoi cineva, că nu va fi primită o astfelŭ de stranià caravană cu „pompa" cuvenită?

Și „moderații" dela „Teleg. Rom." iau în seriosŭ lucrulŭ!!!

Cestiunĭ militare din România.

Intr'o corespondență, adresată din Bucurescĭ ḑiarului „Neue Freie Presse", cetimŭ, că în curêndŭ se va resolva cestiunea întroducerei puscei cu repetiția în armata română.

O comisiune militară a făcutŭ la Cotrocenĭ lângă Bucurescĭ probe cu puscĭ repetitóre de diferite sisteme și s'a esprimatŭ pentru transformarea puscei Henry-Martini a armatei române în pușcă cu repetiția de calibru micŭ și pentru întroducerea prafului fără fumŭ. Dér pentru a se puté face o comparare între diferitele puscĭ la folosirea lorŭ de către trupe, ministrulŭ de rĕsboiu, generalŭ Vlădescu, la propunerea comisiunei militare amintite, a ordonatŭ sĕ se cumpere câte 50 puscĭ cu repetiția de diferitele sisteme aprobate, și alegerea sistemului de întrodusŭ în armata română atêrnă de resultatele ce se vorŭ obține la trupe în privința iuțelei focurilorŭ și a loviturilorŭ.

Pentru a mări puterea de a presta a artileriei de reservă, ministrulŭ de rĕsboiu a ordonatŭ, ca în fiă-care anŭ sĕ alăture la trenulŭ artileriei de reservă călărașii obligațĭ la serviciulŭ periodicŭ de ḑece anĭ din cele patru clase de etate mai vechĭ. Acéstă mĕsură importantă s'a luatŭ cu scopŭ d'a se puté ridica la efectivulŭ completŭ de rĕsboiu reserva artileriei la bateriile de câmpŭ și la colónele de munițiune ale singuraticelorŭ corpurĭ de armată.

Printr'unŭ decretŭ supusŭ de ministrulŭ de rĕsboiu regelui spre subscriere, se înființéză o tabĕră permanentă pentru dorobanții corpului alŭ doilea de armată (Bucurescĭ) înăuntrulŭ raḑei fortificațiilorŭ capitalei, și consiliulŭ sanitarŭ superiorŭ militarŭ a primitŭ deja însărcinarea, a alege unŭ locŭ potrivitŭ pentru acéstă tabĕră.

Fortificațiile de pe linia Galațĭ-Focșanĭ-Nămolósa, care din causa întârḑierii votării creditului necesarŭ nu s'au pututŭ termina în luna Iulie, se vorŭ fini celŭ multŭ la finele lunei Septemvre. Cupolele destinate pentru Galațĭ au și sositŭ cea mai mare parte la loculŭ destinațiunei și astfelŭ așeḑarea și înarmarea lorŭ se va puté sĕvêrși fără a se mai perde timpulŭ.

Corespondența „Gaz. Trans."

Din marginea Câmpiei, 18 Iulie 1890.

Petrecerea de véră, ce s'a datŭ la 13 Iulie n. c. în comuna V. St.-Ióna, a succesŭ pe deplinŭ. Loculŭ de primire, respective intrarea, precum și spațiulŭ de jocŭ a fostŭ frumosŭ decoratŭ cu frunḑerĭ și cununĭ de florĭ, ér în mijlocŭ, pe unŭ stêlpŭ între transparente, se vedea înscripția: „Bine ațĭ venitŭ!" Peste nópte totŭ spațiulŭ a fostŭ iluminatŭ de transparente în diferite colorĭ. Comitetulŭ arangiatorŭ merită laudă pentru frumosulŭ arangiamentŭ, și în specialŭ d-lŭ preotŭ localŭ, care nu a pregetatŭ a risca și din propriulŭ sĕu pentru a fi satisfăcuțĭ întru tóte óspeții.

Invitată a fostŭ pe lângă inteligența română și cea maghiară din jurŭ, care a și participatŭ în numĕrŭ îndestulitorŭ. O mică observare fiă-mĭ iertatŭ a face: după părerea mea ar fi trebuitŭ sĕ se țină mai multŭ contŭ de așteptările publicului românŭ. In mai multe rêndurĭ am auḑitŭ esprimându-se nemulțămire în astă privință. Pentru placulŭ vre-o câtorva familii maghiare (!) s'a jucatŭ prea multŭ faimosulŭ „csárdás", deși în ordinea de danțŭ numai odată era pusŭ. După a mea părere, acelŭ jocŭ ar trebui cu totulŭ eschisŭ din petrecerile românescĭ. Nicĭ n'am vĕḑutŭ, nicĭ n'am cetitŭ undeva, că în vre-o petrecere unguréscă sĕ se fi jucatŭ vr'unulŭ din frumósele nóstre jocurĭ naționalĭ, pe când la petrecerea acésta românéscă, când încetau musicanții, nu se mai finea asurḑitorulŭ: „hogy volt"(!!)

Dintre d-rele, ce erau de față, mi-am pututŭ însemna pe următórele: Cornelia Pușcariu din Țagŭ, surorile Moldovanŭ din Cătina, Sabina C. Boerŭ din Gherla, Virginia și Valeria Ghelner din Valea Groșilorŭ, Regina Farcașŭ din Sĕcŭ, Virginia Silași din Seplacŭ, Domnița Huza din Valea rea, Paulina Moldovanŭ din F.-Lacŭ, Ecaterina Vagner din Gherla, Paulina F. Negruțŭ din Sucutardŭ, Victoria Borbeliu din Bonțŭ și altele. Dintre dómne: d-na Pușcariu din Sânte-jude, Deacŭ din Bonțŭ, Pușcariu din Țaga, Popŭ din Petrihaza, Todoranŭ din Năsalŭ, Cheresteș din St. Ióna, Dragoș din Buciumŭ, Samfira Ghelnerŭ din Gherla, Macaveiu din Năsalŭ și Pendl din Gherla.

Cu plăcere am onóre a aminti fapta nobilă și demnă de imitatŭ a dómnelorŭ Popŭ din Petrihaza și Pușcariu din Sânte-Jude, și a d-rei Cornelia Pușcariu, carĭ prin vênḑarea mai multorŭ bilete pentru sorțirea unorŭ obiecte, au înmulțitŭ fórte multŭ venitulŭ petrecerei destinatŭ pentru biserică.

Petrecerea a duratŭ pănă'n ḑorĭ.

Sora.

Avisŭ.

In conformitate cu *convocarea* publicată deja în Nr. 145 alŭ „Gaz. Trans." relativŭ la adunarea generală a despărțĕmêntului alŭ II-lea (Făgărașŭ) alŭ „Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ, ce se va ține în *Zĕrnescĭ la 15 (27)* Iuliu a. c., comitetulŭ arangiatorŭ aduce la cunoscință tuturorŭ domnilorŭ, carĭ vorŭ binevoi a participa la acéstă adunare, că din incidentulŭ acesteia, pe lângă cele cuprinse în programa oficiósă, se vorŭ ține mai multe *disertațiunĭ* poporale, *declamărĭ* și *cântărĭ*; prânḑulŭ va fi comunŭ, ér séra se va da de diletanțĭ o *representațiune teatrală împreunată cu dansŭ.*

Toțĭ domnii, carĭ au necesitate de cuartire și voescŭ a participa la mésa comună, suntŭ rugațĭ a se adresa pentru acestea de timpuriu la d-lŭ *Nicolau Garoiu*, președintele comitetului arangiatorŭ. Bilete de întrare la teatru și balŭ se potŭ căpăta peste ḑi și séra la cassă.

Zĕrnescĭ, 19 Iulie 1890.

Comitetulŭ arangiatorŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS".

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Bruxela, 21 Iulie. Serbătórea națională a decursŭ cu mare entusiasmŭ, luândŭ parte mulțime nespusŭ de mare. Dup'améḑŭ a fostŭ mare conductŭ istoricŭ.

Dünkirchen, 21 Iulie. Treispreḑece luntri cu 51 de pescarĭ francesĭ au peritŭ aprópe de insulele Orcade din causa unei furtunĭ.

Belgradŭ, 21 Iulie. Decisiunea sinodului în afacerea divorțului lui Milan a produsŭ în cercurile radicale mare consternațiune, deórece toțĭ sperau, că sinodulŭ va decide în contra lui Milan.

DIVERSE.

Armata ruséscă. Din raportulŭ, ce l'a așternutŭ Țarului ministrulŭ de resbelŭ Manovsch despre armata ruséscă pe anulŭ 1889 resultă: trupele regulate numĕrau la 1 Ianuariu 1890: 32,644 generalĭ și oficerĭ din statulŭ majorŭ și 820,488 soldațĭ. Cazacii, carĭ nu se cuprindŭ în cifrele de mai susŭ, numĕrau: 3790 generalĭ și oficerĭ de statŭ-majorŭ cu 164,854 cazacĭ.

Necrologŭ. Pĕtrunșĭ de cea mai adêncă durere, subsemnații încunosciințéză pe tóte rudeniile și pe toțĭ amicii despre încetarea din viéță a adêncŭ iubitei și neuitatei soții, resp. mamă, fiică și soră: **Sofia Mureșianu** *n.* **N. Christu**, care a adormitŭ în Domnulŭ Joi în 17 Iulie 1890 la 5 óre d. a., după lungĭ suferințe și după împărtășirea cu sfintele taine. Rĕmășițele pămêntescĭ ale scumpei nóstre decedate se vorŭ binecuvênta Sâmbătă în 19 l. c. la 2³/₄ óre d. a. în locuința proprià, II Bez. Rembrandtstrasse Nr. 5, după ritulŭ greco-orientalŭ și apoi se vorŭ depune spre vecĭnică odihnă în mormêntulŭ propriu din cimiteriulŭ centralŭ. — Viena, 18 Iulie 1890.

Maria N. Christu, mamă. *Elisa Mureșianu*, *Paulina Popŭ* și *Alexandrina N. Christu*, surorĭ. *Dr. Iuliu Mureșianu*, medicŭ de regimentŭ c. r. *Lucreția* și *Veturia*, fiice.

Fiă-i țĕrîna ușóră și memoria binecuvêntată!

Cursulŭ pieței Brașovŭ
din 21 Iuliu st. n. 1890.

Bancnote romănescĭ	Cump.	9.20	Vênd.	9.22
Argintŭ romănescŭ	„	9.17	„	9.20
Napoleon-d'orĭ	„	9.21	„	9.23
Lire turcescĭ	„	10.45	„	10.50
Imperialĭ	„	9.43	„	9.48
Galbinĭ	„	5.45	„	5.50

Editorŭ și redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 19 Iuliu st. n. 1890.

Renta de aurŭ 4%	101.95
Renta de hârtiă 5%	99.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare - aurŭ	116.40
dto argintŭ	97.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	112.40
Bonurĭ rurale ungare	89.—
Bonurĭ croato-slavone	104.25
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguroscŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguroscŭ	139.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	127.50
Renta de hârtiă austriacă	88.50
Renta de argintŭ austriacă	89.20
Renta de aurŭ austriacă	109.30
Losurĭ din 1860	139.50
Acţiunile băncei austro-ungare	982.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	347.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	303.25
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.50
Napoleon-d'orĭ	9.23½
Mărcĭ 100 împ. germane	56.95
Londra 10 Livres sterlinge	116 55

Nr. 7959—1890. 381,2—2

PUBLICAŢIUNE.

Spre scopulŭ predărei lucrărilorŭ asupra clădirei unei umblătorĭ dimpreună cu unŭ pissoir în casa sfatului lângă turnŭ, precum şi spre scopulŭ clădirei unei case forestierale dimpreună cu unŭ grajdŭ în Nou, se va ţinė în *28 Iulie a. c. înainte de prândŭ la 11 óre* o pertractare de oferte în scrisŭ.

Se invită decĭ fie-care reflectantŭ, de a'şĭ aşterne la oficiulŭ orăşenescŭ economicŭ, până la amintitulŭ terminŭ, ofertele scripturistice, sigilate, provĕdute cu unŭ timbru de 50 cr. şi cu unŭ vadiu de 5%.

Ofertulŭ se póte estinde asupra ambelorŭ lucrărĭ sėu numai asupra uneia din aceste. Suma de rebonificare, ce se pretinde, este de a se aminti în litere şi ţifre. Ofertulŭ are ca sĕ conţină dechiaraţiunea, cumcă oferentului 'i suntŭ condiţiunile cunoscute şi că se supune lorŭ.

Condiţiunile de oferte şi cele contractuale, precum şi preliminariulŭ şi planulŭ, se potŭ în decursulŭ órelorŭ oficióse examina la *oficiulŭ orăşenescŭ economicŭ*.

Braşovŭ, în 11 Iulie 1890.

Magistratulŭ orăşenescŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei", precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne: 10 óre 32 minute séra.
Trenulŭ accelerată: 2 óre 43 minute după amédĭ.
Trenulŭ omnibus: 4 óre diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ de persóne: 5 óre 30 minute diminéţa.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 33 minute după amédĭ.
Trenŭ de mărfurĭ cu vagóne de persóne: 12 óre 23 min. după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne: 5 óre 20 minute diminéţa.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 23 minute după amédĭ.
Trenulŭ omnibus: 10 óre 31 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 13 minute după amédĭ.
Trenulŭ de persóne: 10 óre 17 minute séra.
Trenulŭ de mărfurĭ cu vagóne de persóne: 4 óre 20 min. după amédĭ.

Mersulŭ trenurilorŭ
pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ acceleratŭ.	Trenŭ acceleratŭ	Tren de persóne	Tren de persóne
Viena	3.25	8.—	10.50	
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10
Szolnok	11.29	4.05	11.07	9.28
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.58
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51
	2.32	7.11	3.09	2.06
Mezö-Telegd	3.02	7.41	3.48	2.46
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40
Bratca			4.54	4.03
Bucia			5.14	4.25
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32
Stana			6.38	5.49
Aghiriş			6.59	6.11
Ghirbĕu			7.11	6.28
Nădĕşel	5.49	Trenŭ de pers	7.24	6.44
Cluşiu	6.02	10.35	7.39	7.04
	6.12	11.02	7.54	8.30
Apahida	6.27	11 23	8.11	8.55
Ghiriş	7.31	12.42	9.18	10.31
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19
Uióra		1.25	9 56	11.27
Vinţulŭ de susŭ		1.33	10.02	11.35
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02
Teiuşŭ	8.37	2.14	10.39	12.26
	8.42	2.24	10.57	1.18
Crăciunelŭ		2.49	11.20	1.54
Blaşiu	9.14	3.02	11.36	2.11
Micăsasa		3.33	12.04	2.49
Copşa mică	9.49	3.48	12.23	3.23
Mediaşŭ	10.07		12.39	3.46
Elisabetopole	10.30		1.08	4.27
Sighişóra	11.06		1.50	5.39
Haşfalĕu	11.22		2.06	6.03
Homorodŭ	12.37		3.20	7.51
Augustinŭ			3.56	8.36
Apaţa	1.26		4.19	9.10
Feldióra	1.47		4.44	9.44
Braşovŭ	2.23		5.20	10.31
	2.33		5.30	
Timişŭ	3.15		6.14	11.23
Predealŭ	3.47		6.45	12.08
Bucurescĭ	9.30		11 36	

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de pers.	Trenŭ acceleratŭ.	Tren de persóne
Bucurescĭ	7.55			4.45
Predealŭ	1.08		4.10	9.12
Timişŭ	1.37		4.50	9.41
Braşovŭ	2.13		5.50	10.17
	2.43	4.—		10.32
Feldióra	3.12	4.44		11.04
Apaţa	3.32	5.20		11.30
Augustinŭ	3.47	5.47		11.51
Homorodŭ	4 20	6.35		12.27
Haşfalĕu	5.25	8.12		
Sighişóra	5.45	8.47		1.35
Elisabetopole	6.12	9.29		1.59
Mediaşŭ	6.33	10.10		2.32
Copşa mică	6.48	10.32		2.59
	6.48	10.42	11.47	3.13
Micăsasa		11.01	12.04	3.18
Blaşiu	7.22	11.37	12.32	3.33
Crăciunelŭ		11.52	12.44	4.03
Teiuşŭ	7.51	12.23	1.06	4.14
	7.58	1.23	1.30	4.36
Aiudŭ	8.15	1.50	1.54	5.06
Vinţulŭ de susŭ		2.20	2.16	5.24
Uióra		2.28	2.23	5.45
Cucerdea	8.45	2.46	2.39	5.51
Ghirişŭ	9.16	3.33	3.15	6.08
Apahida		5.—	4.32	6.42
Cluşiu	10.36	5.28	4.53	7.52
	10.48	6.05	5.30	8.10
Nădăşelŭ		6.26	5.48	8.30
Ghîrbău		6.42		8.50
Aghireşŭ		6.58	6.11	9.05
Stana		7.24		9.19
				9.43
B. Huiedin	12.01	7.47	6.43	10.02
Ciucia	12.31	8.27	7.12	10.41
Bucia		8.49		10.56
Bratca		9.08		11.13
Rév	1.10	9.28	7.51	11.32
Mezö-Telegd	1.36	10.04	8.17	12.07
Oradea-mare	2.01	10.41	8.42	12.41
	2.08	11.06	8.47	1.09
P. Ladány	8.31	1.19	10.09	3.03
Szolnok	5.11	3.31	11.51	5.10
Budapesta	7.15	6.35	1.55	8.15
	8.40	6.50	2.25	10.40
Viena	1.40	3.—	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ acceleratŭ.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena	8.—	10.50	3.25
Budapesta	2.—	8.15	9.40
Szolnok	4.20	11.18	1.02
Aradŭ	8.10	3.50	5.27
	Trenŭ omnibus 2.20	4.10	5.50
Glogovaţŭ	2.34	4.22	6.02
Gyorok	3.05	4.46	6.23
Paulişŭ	3.23	4.58	6.34
Radna-Lipova	3.39	5.16	6.52
Conop		5.38	7.17
Bĕrzava		5.53	7.33
Soborşinŭ		6.15	8.20
Zamŭ		6.58	8.49
Gurasad.		7.22	9.16
Ilia		7.38	9.32
Branicica		7.54	9.51
Deva		8.14	10.18
Simeria (Piski)		8.43	10.44
Orăştia		9.12	11.14
Şibotŭ		9.34	11.39
Vinţulŭ de josŭ		9.56	12.05
Alba-Iulia		10.17	12.26
Teiuşŭ		10.44	12.58

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ acceleratŭ.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Teiuşŭ		12.59	4.51
Alba-Iulia		1.39	5.27
Vinţulŭ de josŭ		1.56	5.44
Şibotŭ		2.23	6.06
Orăştia		2.49	6.28
Simeria (Piski)		3.37	7.10
Deva		3.53	7.26
Branicica		4.18	7.48
Ilia		4.43	8.10
Gurasada		4.53	8.21
Zamŭ		5.21	8.48
Soborşinŭ		5.56	9.17
Bĕrzava		6.46	9.54
Conopŭ		7.02	10.09
Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38
Paulişu	Trenŭ omnibus 6.06	7.50	10.51
Gyorok	6.24	8.03	11.03
Glogovaţ	6.53	8.26	11.27
Aradŭ	7.06	8.38	11.38
	7.45	9.05	12.10
Szolnok	11.51	2.25	4.47
Budapesta	1.55	5.50	7.45
Viena	7.20	1.40	6.05

Copşa-mică—Sibiiu

	Tr. de p.	T. de p.	Tr. om.
Copşa-mică	4.05	10.47	7.10
Şeica mare	4.35	11.17	7.43
Lómneşŭ	5.16	11.58	8.27
Ocna	5.47	12.29	8.59
Sibiiu	6.10	12.52	9.23

Sibiiu-Copşa-mică

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Sibiiu	7.35	4.34	9.50
Ocna	8.02	4.58	10.14
Lómneşŭ	8.30	5.25	10.40
Şeica mare	9.05	5.55	11.10
Copşa-mică	9.34	6.20	11.35

Cucerdea-Oşorheiu Reghinulŭ săsescŭ

	Tr. de p.	Tr. de p.	Tr. omn.
Cucerdea	2.55	8.20	2.56
Cheţa	3.25	8.50	3.29
Ludoşŭ	3.46	9.11	4.06
M.-Bogata	3.56	9.20	4.15
Iernutŭ	4.33	9.57	4.54
Sânpaulŭ	4.48	10.12	5.10
Miraşteu	5.11	10.35	5.34
Oşorheiu	5.30	10.54	5.35
	5.50	4.58	
Reghinul-săs.	7.25	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oşorheiu		10.—	9.49
	7.24	5.54	10.20
Miraşteu	7.44	6.14	10.39
Sânpaulŭ	8.07	6.37	11.02
Iernutŭ	8.29	6.58	11.23
M. Bogata	9.02	7.28	11.53
Ludoşŭ	9.35	7.41	12.06
Cheţa	9.51	7.57	12.22
Cucerdea	10.23	8.25	12.50

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

	T. d. p.	T. omn.	T. omn.
Simeria	7.17	11.28	3.50
Streiu	7.54	12.12	4.32
Haţegŭ	8.45	1.08	5.20
Pui	9.39	2.03	6.15
Crivadia	10.37	2.51	7.03
Baniţa	11.26	3.30	7.43
Petroşenĭ	12.—	4.02	8.15

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

	T. omn.	T. omn.	T. omn.
Petroşenĭ	6.05	10.42	4.03
Baniţa	6.45	11.23	4.49
Crivadia	7.26	11.57	5.24
Pui	8.07	12.33	6.04
Haţegŭ	8.51	1.19	6.43
Streiu	9.41	2.09	7.28
Simeria	10.20	2.47	8.—

Aradŭ—Timişóra

	T. omn.	T. omn.
Aradŭ	6.18	4.18
Aradulŭ nou	6.40	4.40
Németh-Ságh	7.05	5.05
Vinga	7.33	5.33
Orczifalva	7.56	5.50
Merczifalva	8.14	6.06
Timişóra	9.04	6.50

Timişóra—Aradŭ

	T. omn.	T. omn.
Timişóra	6.30	1.10
Merczifalva	7.23	1.59
Orczifalva	7.49	2.19
Vinga	8.16	2.46
Németh-Ságh	8.37	3.03
Aradulŭ nou	9.09	3.41
Aradŭ	9.25	3.55

Simeria (Piski)-Unied.

	Tr. omn.
Simeria (Piski)	4.—
Cerna	4.21
Uniedóra	4.50

Unied.-Simeria (Piski).

Uniedóra	9.25
Cerna	9.51
Simeria	10.10

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.40	10.50	3.56	9.30
Turda	8.—	11.10	4.10	9.50

Turda—Ghirişŭ

Turda	6.05	9.40	2.40	8.20
Ghirişŭ	6.25	10.—	3.—	8.40

Mureşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

	T. omn.
Mureşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagŭ-Budatelecŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa-Mureşŭ-Ludoşŭ

	T. omn.
Bistriţa	1.16
Ţagŭ-Budatelecŭ	4.50
Mureşŭ-Ludoşŭ	7.21

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	5.—	11.25
Odorheiu	7.49	1.50

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8.40	2.45
Sighişóra	10.52	5.28

Nota: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşov.